

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Simonia. Titulus I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

EXTRAVAGANTIUM COMMUNIUM, LIBER QUARTUS. DE SIMONIA.

TITULUS I. CAPITVLVM PRIMVM.

*Pastus vel jocalia exigentes, & etiam dantes pro religionis ingressu, si sint singulares persona, excommunicationis: si conventus vel capitulum, suspensionis sententias ipso facto incur-
runt: cujus utriusq; vinculi absolutio soli Pape reservatur: alius penis in suo robore duraturus, nisi ingredienti aliquid sponte, & sine pactione obtulerint. Quid de personis jam tali
labe foedatis, & bonis sic receptis faciendum sit, tandem patefacit.*

Urbanus IV. alid, V.

Anē a, ne in vinea Domini, nostrae (licet insufficientibus meritis) commissae custodiz, nascentes vepres de spina ad eō convallescant, quōd speratam fructificationem ipsius valeant impedire, diligentie nostrae incumbit officio, ut illas extirpare radicibus solerti studio procuremus. Sanē multorum fide dignorum relatione didicimus, quōd in nonnullis ecclesiis, monasteriis, prioratibus, & aliis locis religiosis, tam virorum, quam mulierum ordinum, regionum & partium diversarum detestabilis, & à canonibus reprobata servatur abusus, quōd cum personz aliquz recipiuntur ab eis ad observantiam regularem ipse temeritate praesumptuosa pastus seu prandia capitulis & conventibus ipsarum ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, & locorum, aut pecunias, aut jocalia, seu res alias ipsi ecclesiis, monasteriis, prioratibus, & locis, seu praesidentibus eis, ex statuto seu consuetudine, quae corruptela est potius dicenda, tribuere compelluntur. Ex quibus decori ecclesiasticae & immaculate religioni detrahitur. Quamplures etiam, tam execratione hujusmodi criminis, quam expensarum onere à sacre religionis proposito retrahuntur: Ipszque ecclesie, monasteria, & loca famulantium Deo conclusis numeris remanent destituta, & in multorum mentibus fidelium scandalum generatur. Nos igitur huic morbo pestifero cupientes congruam adhibere medellam, & aliis penis in talia praesumentes inflictis à jure, in suo robore duraturis, penam adjicere graviozem: univērsis Abbatibus, prioribus, decanis, praepositis & magistris, necnon abbatissis & priorissis, aliisque praelatis, quovis nomine nuncupatis, & eorum officialibus quacunquē etiam ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, domorum & locorum quorumlibet religionum, ordinum etiam militarium, tam exemptorum, quam non exemptorum, quocunquē nomine censeantur, ac capitulis & conventibus & singularibus personis eorum, tenore praesentium auctoritate Apostolica (quamvis sit eis à

jure inhibiturum) districtius inhibemus, ne tam à maribus quam à mulieribus, volemibus ingredi eorum religionem, ecclesias, monasteria, prioratus, domos seu loca, in earundem personarum receptione, aut ante vel post illam, quoscunquē pastus, prandia seu cœnas, pecunias, jocalia, aut res alias, etiam ad usum ecclesiasticum, seu quervis pium usum alium deputata, vel deputanda, directè vel indirectè petere vel exigere quoquo modo praesumant. Sed eas potius cum omnimoda pietate recipiant, ac in victu & vestitu sicut alias personas suarum ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, domorum, & locorum sincera charitate petraherent. Illaz duntaxat quz personz ipsaz ingredientis purè & spontè, & plena liberalitate, omniq; pactione cessante, dare vel offerre ecclesiis, monasteriis, prioratibus, domibus, & locis hujusmodi voluerint, cum gratiarum actione licite recipiunt. Nos enim, qui secus egerint, si sint singulares personz tam dantes, quam accipientes hujusmodi, excommunicationis: si capitulum vel conventus fuerit, suspensionis sententias eo ipso decernimus subiacere: A quibus (praeterquam in mortis articulo) absolvi nequeant absque sed. Apost. licentia speciali. Ceterum personis illis utriusque sexus, quz jam labe hujusmodi sunt foedata, earum providentes saluti, de benignitatis gratia eas liberantes, concedimus quōd per suos locorum dioecesanos hac vice duntaxat à crimine hujusmodi & nota infamiae inde contracta auctoritate Apostolica absolvantur: canonica proinde ipsi penitentia salutari imposta, de qua ipsorum discretioni videbitur expedire: & demum cum ipsis, ut in earum ecclesiis, monasteriis, prioratibus, dignitatibus, & locis licite valeant remanere, misericorditer dispenseur. Insuper ergo personas illas, quz in praemissis recipiendo aliqua contra canonicas sanctiones peccasse noscuntur, volentes nos reddere gratiosos: omnia recepta hujusmodi si ad communem usum monasteriorum seu locorum eorum sunt applicata, ea ad dictum usum licite concedimus retineri. Si verò ad specialem usum Abbatis seu abbatissz, prioris aut priorissz, aut alterius singularis personz retineantur, illa venire praecipimus incommuni. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam nostraz inhibitionis, constitutionis, concessionis, & praescripti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si

^a Vide canon. sain. cap. cum in ecclesia corpore, & c. Veniens, eum ibi notatis, extr. de simon. ad de. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. ad quartum argumentum.

EST.
EXTRA

quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se noverit incursum. Datum Romae apud sanctum Petrum 2. Nonas mensis Aprilis, Pontificatus nostri Anno 1.

CAP. II.

Omnes simoniaci cuiuscumque dignitatis aut status, sunt ipso facto excommunicati: nec habent simoniace ordinati ordinis executionem. Electionis aut alia provisiones per simoniam facta non valent, nec ius percipiendi fructus tribuunt. Mediatores etiam simonia eadem censura ligantur, qui a solo Papa absolventur. Et omnes predicti sunt Romano Pontifici revelandi.

Paulus Venetus Papa II.

Cum a detestabile scelus simoniace pravitate tam divinorum quam sacrorum canonum auctoritas abhorreat atque damnet: Nos considerantes quod plures poenarum gravitas, quam Dei timore arcere solet a voluntate peccandi, ac summis desideris affectantes, ut horum pestiferum vitium non ex usu solum, sed etiam ex mentibus hominum saltem propter poenarum metum penitus evellatur: predecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhærentes, ac etiam omnes & singulas excommunicationis, suspensionis, privationis, & interdicti sententias, censuras & poenas dudum a Romanis Pontificibus predictis, & pro talibus reputatis contra simoniacos quomodolibet latas, & illos, qui cuiuscumque fuerint, etiam cardinalatus, patriarchali, episcopali, regali, reginali, vel alia quavis ecclesiastica seu mundana dignitatibus præfulgeant, & eorum quemlibet, tam manifestum, quam occultum, quas ipso facto eos incurtere volumus, confirmantes & innovantes Apostolica auctoritate, declaramus quod omnes illi, qui simoniace ordinati fuerint, a suorum sint ordinum executione suspensi. Per electiones vero, postulationes, confirmationes, provisiones, seu quasvis alias dispositiones, quas simoniaca contigerit labefieri, & quæ viribus omnino careant in ecclesiis, monasteriis, dignitatibus, personaribus, officiis ecclesiasticis, & quibusvis beneficiis, aut aliquo eorum cuiquam jus nullatenus acquiratur, nec inde faciat aliquis fructus suos, sed ad illorum omnium quæ perceptit restitutionem sub animæ suæ periculo sit adstrictus. Statuentes præterea, quod universi & singuli etiam præmissis dignitatibus præditi, qui quomodolibet dando vel recipiendo simoniam commiserint, aut quod illa fiat, mediatores existerint, seu procuraverint, sententiam excommunicationis incurrant: à qua nisi à Romano Pontifice pro tempore existente non possint absolvi, præterquam in mortis articulo constituti. Et ut huiusmodi labis contagio frequentius reprimatur, omnibus & singulis ecclesiasticis secularibusque personis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, in virtute sanctæ obedientie districtius injungimus, ut eos omnes, quos simoniam huiusmodi commississe vel procurasse, aut in ea mediatores esse sciverint, Pontifici prædicto, vel cui idem Pontifex duxerit committendum, per se vel alios revelare quantocius non omittant. Pro revelatione huiusmodi etiam si complices & fuerint, non solum

a Vide extravagantem Pii V. incip. cum primum. b. & ut simoniaca pravitate per quam hæc constitutio in violabiliter observari mandatur. & de intellectus declarationem Castaldi s. iii. de cons. b. Vide cap. de simonia. & ibi plene per canonistam extrâ, de simonia. adde omnino beatum Thomam 2. 2. quæst. 100. art. 2. ad quartum argumentum. c. Complices criminis quandoque præmittuntur. Cod. ad leg. Juliam majestatis. l. quisquis. in fine.

veniam à nobis, sed etiam gratiam consecutus à nostrum iudicio particeps tanti criminis valeat ceteris. Quod si non fecerint, absolvi non valeant donec poenitentia revelent, & complices huiusmodi detrecti ad poenitentiam veniant. Nulli ergo, &c. nostre confirmationis, innovationis declarationis, & voluntatis infringere, &c. Datum Romae apud sanctum Petrum, anno incarnationis Domini M. CCCC. LXIV. 9. Cal. Decemb. Pontificatus nostri Anno 1. Publicata die 24. Novemb. Anno prædicto.

DE IUDÆIS. TITVLVS II. CAP. I.

Christiani arma portantes ad infideles Christianos impugnant ipso facto sunt excommunicati, capientium se in infames, & infestabiles, tam active, quam passive, & eorum bona Christianis cap. sta quorundam. & cap. ad liberandam. extra ad. 24.

Clemens V.

MULTA a mentis amaritudine concitata, gravisque doloris aculeus perfosita mentis nostram, intelligentes, quod tenetis baptismatis in devium aberrantes, qui debentis probrium illatum Domino in terram hæreticorum vitis viribus vindicare, potius injuriaribus Sarracenorum videlicet horribili & perhida & degenerantes miserabiliter à statu fidelium, & propriæ immemores, & salutis oblati, inimici vero Christi, contra ipsius negotium, ferum, equum, & alia vetita, necnon victualia, & mercimonia in Alexandria, & ad alia loca Sarracenorum terre Ægypti deferre præsumunt. Ex quo manifeste apparet, quod Christianos, qui ad defensionem hæreticorum Domini ibidem pro fide remanserunt, talibus aditus subdito verenter impugnant: propter quod fidei regnum ibidem quodammodo noceatur deperire. Nos qui ad liberandam terram ipsam operam esse vidimus (cum Dei adiutorio) efficacem, tum progressus alterius sustinere nolentes, felix memorie Nicol. Pap. IV. prædecess. nostri vestigiis inhaerentes, presentium tenore statuimus, ut nullus eorum, quos, ferrum, lignamina, victualia, & alia mercimonia in Alexandria, vel alia loca Sarracenorum terre Ægypti deferre, mittere, aut portare, trahe de portibus eorum, ut eidem debentur, vendere, vel extrahi permittere, aut eis ad usum vel usum rem præstare quoquo modo præsumat. Nos vero illi, qui contra huiusmodi constitutionem nostram temerario venire præsumperint, eo ipso excommunicati sententia decernimus subiacere: à qua absolvi non queant, nisi tantum de bonis propriis in dicta terra subsidium convertendum exsolvent, quantum ad partes prædictas devulerint vel miserant, aut decem, vel de ipsorum portibus extrahi permittent, deferendum, nec tunc etiam ab eadem (præterquam in mortis articulo) absolvantur sententia, absque mandato scilicet apostolicæ specialis. Et nihilominus, si personas eorum capi contingat, in servitium & captivum illorum volumus, in quorum ceciderint captivum. Audiatote insuper Apostolica statuentes, ut illi, qui contra huiusmodi statutum nostrum quomodolibet venire præsumperint, præter poenas prædictas, quas ipso facto incurrant, perpetuo sint infames, & inrestituabiles habentur.

a Træter cap. sta quorundam. & cap. ad liberandam. extra de iudæis, vide Clem. I. ad. 11. & præcessorem Dada in carta Domini 17.

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN